

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ TAM ÖĞRENME ÇALIŞMASI NOKTALAMA İŞARETLERİ / VİRGÜL

KONU ANLATIMI

1. Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur:

*Fırtınadan, soğuktan, karanlıktan ve biraz da korkudan sonra bu sıcak, aydınlık ve sevimli odanın havasında erir gibi oldum.

*Sessiz dereler, solgun ağaçlar, sarı güller

2. Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:

Umduk, bekledik, düşündük.

Eve geldi, kıyafetini çıkardı ,yemeğini yedi.

3. Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur:

Saniye Hanımefendi, merdivenlerde oğlunun ayak seslerini duyar duymaz dışarı çıktı.

4. Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur:

*Zemin bu kadar koyu bir kırmızıya dönüşünce, bir an için de olsa, belirginliğini yitiriverdi sivilceleri.

*Şimdi, efendiler, müsaade buyurursanız, size bir sual sorayım.

5. Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur:

Akşam, yine akşam, yine akşam,
Göllerde bu dem bir karnış olsam!

6. Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerinden sonra konur:

Adana'ya yarın gideceğim, dedi.
Aç karnına sigara içmekle hiç de iyi etmiyorsun, dedi.

7. Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine konur:

– Bu akşam Datça'ya gidiyor musunuz, diye sordu.

8. Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:

Bahçe kapısını açtı. Sermet Bey'e,
– Bu anahtar köşkü de açar, dedi.

9. Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayır, yok, evet, peki, pekâlâ, tamam, olur, hayhay, başüstüne, öyle, haydi, elbette gibi kelimelerden sonra konur:

Peki, gideriz.
Olur, ben de size katılırım.
Hayhay, memnun oluruz.
Haydi, geç kalıyoruz.

10. Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır:

Bu, tek gözlü, genç fakat ihtiyar görünen bir adamcağızdır.
Bu gece, eğlenceleri içlerine sinmedi.

11. Hitap için kullanılan kelimelerden sonra konur:

Efendiler, bilirsiniz ki hayat demek, mücadele, müsademe demektir. (Atatürk)
Sayın Başkan,
Sevgili Kardeşim,
Değerli Arkadaşım,

12. Sayıların yazılışında kesirleri ayırmak için kullanılır:

38,6 (otuz sekiz tam, onda altı),
0,45 (sıfır tam, yüzde kırk beş)

13. Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur:

Ancak yemekte bir karara varıp, arkadaşına dikkatli dikkatli bakarak konuştu.

UYARI: Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül konmaz:

Cumaları bahçede buluştukça kıza kendisinin adı bir mektep talebesi olmadığını anlatmaya çalışıyordu.

14. Özne olarak kullanıldıklarında bu, şu, o zamirlerinden sonra konur:

Bu, benim gibi yazarlar için hiç kolay olmaz. O, eski defterleri çoktan kapatmış, Osmanlıya kucağını açmıştı.

15. Kitap, dergi vb.nin künyelerinde yazar, eser, basımevi vb. maddelerden sonra konur:

Falih Rıfki ATAY, Tuna Kıyıları, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1938.

UYARI: Metin içinde ve, veya, yahut, ya ... ya bağlaçlarından önce de sonra da virgül konmaz:

Nihat sabaha kadar uyuyamadı ve şafak sökerken Faik'e bol teşekkürlerle dolu bir kâğıt bırakarak iki gün evvelki cephe dönüşü kıyafeti ile sokağa fırladı.

UYARI: Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgül konmaz:

Hem gider hem ağlar.
Ya bu deveyi gütmeli ya bu diyardan gitmeli.

UYARI: Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan da / de bağlacından sonra virgül konmaz:

İmlamız lisanımız düzelince, lisanımız da kafamız düzelince düzelecek çünkü o da ancak onlar kadar bozuktur, fazla değil!

UYARI: Metin içinde -ınca / -ince anlamıyla zarf-fiil görevinde kullanılan mı / mi ekinden sonra virgül konmaz:

Ben aç yattım mı kötü kötü rüyalar görürüm nedense.

UYARI: Şart ekinden sonra virgül konmaz:

Tenha köşelerde ağız ağıza konuşurken yanlarına biri gelecek olursa hemen susuyorlardı

1) Annem iyi huylu , sakın yaratılışlı , güzel bir kadın sayılırdı.

Bu cümledeki virgüllerin kullanımı aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

- A)Eş görevli sözcükler veya sözcük öbeklerini ayırmada kullanılır.
B)Sıralı cümleleri ayırmada kullanılır.
C)Özneyle yüklem arasına başka ögeler girmişse öznenin sonra konur.
D)Tırnak içine alınmamış aktarma cümlelerden sonra konulur.

- 2) Düşünmeye karşı çıkarıcı (▲) palavra bir politikayla (■) kuralcılığın başarı sağladığını (●) tarih (☆) bugüne değin yazmadı.

Bu cümlede sembollerle gösterilmiş yerlerden hangisine virgül konması uygun olmaz?

- A) ▲ B) ■ C) ● D) ☆

- 3) Lüzumsuz Adam , Son Kuşlar , Havuz Başı onun en güzel hikâyeleri arasında sayılır.

Bu cümledeki virgülün görevine benzer bir kullanım aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A)Avukat , genç kadının söylediklerine inanmıştı.
B)Sabahleyin , kahvaltıdan sonra , yeniden tartıştılar.
C)Koltuklar , halılar , camlar iyice silindi.
D)Erkenden kalkamayacağını düşününce , gece uyumamaya karar verdi.

4) . Aşağıdaki cümlelerden hangisi “Virgül , eş görevli sözcükleri ayırmada kullanılır.” kuralına örnek gösterilebilir?

- A)Benim oğlum zeki , çalışkan , güzel ahlaklı bir çocuktur.
B)Evini , o içinde huzur bulduğu yeri , çok özliyordu.
C)Kır saçlı bir adam içeri girdi , herkesi selamladı.
D)O gün orada denize girdi ; yüzdü , güneşlendi.

- 5) Bense sizin yanınızda yer edinemiyorum, bundan ayrıca rahatsızım.

Bu cümledeki virgülün kullanımı için aşağıdaki kuralların hangisine örnek gösterilebilir?

- A)Özne ve yüklem arasına başka ögeler girerse öznenin sonra konur.
B)Sıralı cümleleri ayırmada kullanılır.
C)Ara söz ve ara cümlelerin başında ve sonuna konur.
D)Eş görevli sözcükleri, sözcük öbeklerini ayırmada kullanılır.

6) Virgül ; ara söz ve ara cümlelerin başında , sonunda kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde virgülün kullanımı bu kurala örnek gösterilebilir?

- A)Sen beni anlamıyorsan, ben de seni anlamam.
- B)Tüm insanların, bitkilerin, toprağın ihtiyacı var sevgiye.
- C)Bu kitabı, mavi kaplıyı, bana hediye edersen sevinirim.
- D)Bu bağlılık, bu sevgi, bu dürüstlük hiçbir yerde görülmez.

7) Bir cümlede ara söz veya ara cümlelerin başına ve sonuna nokta konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül bu işlevi ile kullanılmamıştır?

- A)Köşedeki adam, kır saçlı olan, bize bakıyordu.
- B)Anadolu'nun ticaret merkezi olan şehir, Kayseri, pastirmasıyla da meşhurdur.
- C)Bu kaldırımlarda, gerçi bunlara kaldırım demek de zordu, bin türlü yaşam vardı.
- D)Görüşürüz, dedikten sonra, bir daha aramaman beni çok üzdü.

8) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kaldırılırsa cümlelerin anlamı değişir?

- A)Kardeşim, çantasını yine okulda unutmuştu.
- B)Ev, bugüne uzun zamandır hazırlanıyordu.
- C)Yarın gelecek olan misafirler, bizde üç gün kalacak.
- D>Oyun, yazarını kısa sürede üne kavuşturdu.

9) Aşağıdakilerin hangisinde virgül kaldırılırsa cümlelerin anlamı değişir?

- A)Karanlık, dar sokaklardan geçmesi gerekiyordu.
- B)Doktor hanım, yazısını bitirerek doğruldu.
- C)Bu gece, nöbet sırası direk ona gelmişti.
- D)Yaşlı, adamdan bir yeri tarif etmesini istiyordu.

10) Ara söz ve ara cümlelerin başında ve sonunda virgül kullanılır.

Aşağıdakilerden hangisinde virgül, yukarıdaki görevine uygun kullanılmıştır?

- A)Beklediğimiz konuklar, emin ol, gelmeyecekler.
- B)Sonbaharın kışa döndüğü, esintili, az güneşli bir gündü.

- C)Üç ay sonraydı, Ankara'da, bir mağazada karşılaştık.
- D)Elleri cebinde, üzgün, boş gözlerle bana bakıyordu.

11)Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş parantezle gösterilen yere virgül (,) getirilemez?

- A)Bir Arzu () aramızda olup bitenleri bilmiyordu galiba.
- B)Yakında Burak Antalya'ya gidiyor () ben Trabzon'a gidiyorum.
- C)Televizyonu, herkesin kendince tanımladığı şu kutuyu () pek sevmiyordu.
- D)Yıllardır görmediği () arkadaşını birden karşısında bulmuştu.

12) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül neden sonuç ilişkisi bulunan sıralı cümleler arasında kullanılmamıştır?

- A)Arabanın radyosunu açtı; müzik dinledi.
- B)Kömürü tek başına taşıdı; çok yoruldu.
- C)Hava karardı; kentin lambaları yandı.
- D)Sonunda bir iş buldu; aile rahatladı.

13) 1.Evet, her şey gibi sevgi de bitiyordu.

2.Yaşamak, sonunu düşünmeden yaşamak, her şeyi yaşamak istiyordu.

3.Bu çocuk, çatık kaşlı ve boyu uzun olan , bizi yine şaşırttı.

4.İleride, yaklaşık iki yıl sonra, bir araba almayı düşünüyordu.

5.Uzun, düz , sarı saçları salınınca rüzgârımız olurdu.

Yukarıdaki cümlelerde virgül kaç değişik işlevde kullanılmıştır?

- A)2
- B)3
- C)4
- D)5

14)

Türk insanı, Şarlo'ya bir türlü gülemez. Nasrettin Hoca'ya güler, Dümbüllü'ye güler.Türk'ün güldüğüne de bir Alman'ı, bir Fransız'ı güldüremezsiniz. Her ulusun kendine ait belli değerleri, Türk insanın olduğu gibi, vardır.

Bu parçadaki virgüller, virgülün kullanımıyla ilgili aşağıdaki kurallardan hangisine örnek gösterilemez?

- A)Ara söz ve ara cümlelerin başında ve sonunda kullanılır.
- B)Sıralı (bağlı) cümleleri bağlamda kullanılır.
- C)Özneyle yüklem arasına başka öğeler girmişse öznenin sonra kullanılır.

D) Aktarma cümlelerin sonunda kullanılır.

15) Aşağıdakilerden hangisinde virgölün kullanım amacı farklıdır?

- A) Uzun boylu, yeşil gözlü bir çocuktu.
- B) Akşamleyin Elif'e, Neslihan'a, Dilek'e telefon edeceğim.
- C) Anneannem çocuklarına, torunlarına kavuşmuştu.
- D) Akşam parka gittim, seni bekledim.

16) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) kaldırılırsa cümlenin anlamı değişir?

- A) Yaşlı, bütün gün dışarı da kaldı.
- B) Şu, senin almak istediğin kazak mı?
- C) Genç, kıza baktı ve ona yaklaştı.
- D) Arkadaşım, bu yatılı okulda çok mutlu.

17) Aşağıdakilerin hangisinde virgöl yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Bu, çiçeklere iyi bakılmadığını gösteriyor.
- B) Peki, bunu yapamazsan ne olacağını biliyor musun?
- C) Öğretmenimiz Burak, 7 Ekim 1973 doğumluymuş.
- D) Dersler 8.45, 16.00 arasında yapılacak.

18. Aşağıda virgülle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Belli olmayan yıl, yer vb. durumları göstermek için kullanılır.
- B) Eş görevli sözcük ve sözcük grupları arasına konur.
- C) Cümlede vurgulanması gereken öğelerden sonra konur.
- D) Ara söz ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

19. Aşağıda cümlelerin hangisinde virgöl (,) yanlış yerde kullanılmıştır?

- A) Orhan Veli'nin, eserleri şunlardır: Garip, Vazgeçemediğim, Destan Gibi, La Fontaine Masalları, Nasrettin Hoca Hikayeleri.
- B) Voltaire der ki: "Kader bizi sürükleyip götürür, arzularımıza kulak asmaz."
- C) Dil, ulusal kültürün gelişmesinde ve bağımsızlığın korunmasında önemli bir etkindir.
- D) Sanatçı, düşünce ve inançlarını, sanatının üstünde tutmalıdır.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) diğerlerinden farklı bir görevde kullanır?

- A) Pencerenin kanadı, bozuk olduğu için iyi kapanmıyor.

B) İzinsiz inşaata girmek, yasaktır.

C) İclâl, öğretmen sınıftan çıkıncaya kadar yerinden kalkmadı.

D) Ayşe, amcamın kızı, haftaya nişanlanıyor.

21) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgölün işlevi farklıdır?

- A) Okul yarın başlıyor, hazırlanmam gerekir.
- B) Açık mavi, kayak yaka, göz alıcı bir elbise giymişti.
- C) Horoz ölür, gözü çöplükte kalır.
- D) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.

22) "Ankara'yı, Türkiye'nin başkentini, yine sel basmıştı." cümlesinde virgölün yerine hangi noktalama işareti getirebilir?

- A) (;) Noktalı virgöl
- B) (') Kesme işareti
- C) (:) İki nokta
- D) (-) Kısa çizgi

23) "Ankara'ya yarın gideceğim, dedi." cümlesinde virgölün kullanımıyla ilgili hangisi söylenebilir?

- A) Hitap için kullanılan kelimedenden sonra konmuştur.
- B) Yüklemden uzak düşmüş öğeyi vurgulamak için konmuştur.
- C) Eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.
- D) Tırnak içinde olmayan alıntı cümleden sonra kullanılmıştır.

24) "Adam işlerini çok güzel yapıyordu."

Tümcesinde, hangi sözcükten sonra virgöl (,) getirilirse anlam değişir?

- A. Adam
- B. İşlerini
- C. Çok
- D. Güzel

25) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) yanlış yerde kullanılmıştır ?

- A. Sabahları kalkar, kahvaltısını yapar, işine gider.
- B. Güzel, yeni, sarı paltosunu giymişti.
- C. Cıvı, cıvı kuşlar, dallarda ötüşüyordu.
- D. Oraya, o ıssız yere, bir daha gitmeyecekti.

26) Aşağıdakilerin hangisinde virgöl (,) kaldırılırsa cümlenin anlamında değişiklik olmaz ?

- A. O, akşam bana da geldi.
- B. O, işe gerektiği önemi verir.
- C. O, sana karşı hep sevgi doludur.
- D. O, sinemaya erkenden gitti.